

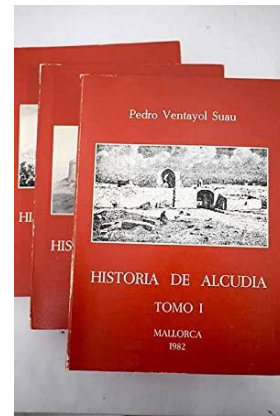
PERE VENTAYOL i SUAU

La seva Història d'Alcúdia i la conservació
del patrimoni arqueològic de Pol·lèntia

Commemoració del 80è Aniversari de la publicació de la Història d'Alcúdia

Publicacions de l'Arxíu Municipal d'Alcúdia, n.º 3

Pere Ventayol i Suau

A l'*Index Biogràfic i bibliogràfic de Pere Ventayol i Suau*, publicat al núm. 39 de [BSAL](#) l'any 1982, pp.241-248, Maria del Carme Bosch, ens fa un elaborat recull de la biografia i obra de Pere Ventayol i Suau, basat entre d'altra documentació en el Diari fet pel Mateix Pere Ventayol que segons ens diu Maria del Carme, començà el 1904 quan nasqué el seu fill Pere i que seguí fins a la seva mort.

Destaca d'ell la seva estimació per al seu poble, les inesgotables ganes d'investigació sobre la història, la defensa i suggeriments de millora que ell considerava necessaris per a Alcúdia, com la carta que escriu al Diari de Mallorca en contestació a la crítica de Lépido sobre l'enderrocament de les muralles, recolzant així les opinions del metge Reynés, el qual considerava una mesura necessària per raons higièniques. Suggeriments com la insistència davant les autoritats conjuntament en una comissió per la perllongació del tren de Sa Pobla al Port d'Alcúdia.

Al catàleg de la biblioteca podem trobar la seva obra *Història de Alcúdia* al centre d'interès [ILLES BALEARS ALCÚDIA](#).

BIOGRAFIA

(Alcúdia, 21 de febrer de 1873-Alcúdia, 17 de maig de 1945)

Pere Ventayol i Suau va néixer al casal de "Can Tem", al carrer de l'església núm. 14 a Alcúdia, fill de Pere Ventayol i Carretero i Isabel M. Suau i Vilanova, pagesos benestants. Maria Carme Bosch ens diu: *"que tingueren prou sentit comú per a no torbar la inclinació a l'estudi que presentava el seu fill Pere, que, malgrat esser germà d'onze, es pogué matricular de batxiller al col·legi de Santa Maria l'any 1888 i obtingué el títol d'aquest grau a Palma l'any 1894."* Es llicencià en farmàcia per la [Universitat de Barcelona](#) en 1899. A l'any següent guanyà la plaça d'apotecari titular d'Alcúdia, càrrec que va mantenir fins a la data de la seva mort. També fou jutge municipal de 1918 fins a 1923, càrrec que deixà per la Llei d'incompatibilitats. Es casà amb Antònia Ques i Reines i tingué dos fills, Pere(1904) i Antoni (1908). Maria Carme Bosch ens diu la importància de la data del naixement del seu primer fill, va ser quan inicià un Diari, el qual ha estat juntament amb altra documentació la base d'aquest índex biogràfic i bibliogràfic, Diari que no abandonà mai, fins a la seva mort. En aquest, es fa palès la seva estimació per a la seva ciutat d'Alcúdia i la defensa que en fa de les mesures per a arribar a un major progrés, segons la seva opinió. Maria Carme Bosch ens conta, com en aquest diari, hi ha una carta de contesta a Lépido que al Diari de Mallorca(1906) en una sèrie d'articles atacava als alcudiencs en motiu de l'enderrocament de les murades, Pere Ventayol defensa aquest per a raons higièniques i recolzant-se amb la opinió del metge Reynés que culpava a aquestes de la insalubritat de la ciutat, que es cobrava víctimes entre la població. Reconeix però que no saben si es va arribar a publicar davant la impossibilitat de trobar-la a la premsa del moment. Fou corresponal també de la premsa del moment, encara que es desconeix el temps que ho feu.

Maria Carme Bosch, també ens diu: *"Home de profunda religiositat, mantingué relacions d'amistat amb Miquel Costa i Llobera i Llorenç Riber, als quals pregà que, com a poetes, componguessin uns Goigs a Nostra Dona de la Victòria i al Sant Crist, d'Alcúdia."*

A més de ser un incansable investigador sobre la història de la ciutat, no dubtava en adreçar-se a les autoritats, les vegades que fossin necessàries per a aconseguir el que era millor per a la ciutat, ja fou la restauració de la porta de Xara, o el perllongament del tren de Sa Pobla al Port d'Alcúdia i la importància del port.

Maria Carme Bosch ressalta per aquest motiu les paraules de Pere Ventayol una vegada que feu una excursió a Sant Salvador de Felanitx, Sa Pobla, Muro, Santa Margalida, Petra i Manacor. Segons ella resumeix molt bé el sentiment i l'esforç que feu durant tota la seva vida per a la seva ciutat. Ella ens diu que les seves paraules al seu diari foren: *"Dóna la volta al món i tornaràs al Born, per afegir: Ahora bien, después de haberlo visto todo, me quedo muy satisfecho de haber nacido y vivido siempre en Alcudia. Podem, después d'això, afegir res més? Creim que és prou explícit per definir l'actitud d'un home, amb la qual podem estar o no d'acord, però que no va trair mai una paraula que duia ben gravada al cor, la paraula Alcúdia."* L'Ajuntament d'Alcúdia el va dedicar el nom a un passeig i una placa commemorativa a la seva casa natal (1945).

El 21 de juliol de 1982 fou nomenat *Fill Predilecte d'Alcúdia*, a títol pòstum amb la presència dels seus familiars. Durant les festes de Nadal del 2008, el municipi d'Alcúdia reté un sentit homenatge a l'historiador Pere Ventayol Suau, quan es complien els 80 anys de la publicació de la seva obra "Historia de Alcúdia". [Publicació de l'Arxiu Municipal d'Alcúdia, núm.3.](#)

OBRA

Sens dubte, la seva gran obra fou Història d'Alcúdia, publicada per a Ultima hora en forma de fulletó, dia dinou de desembre de 1927, s'inicia la publicació del primer capítol. Gabriel Llabrés Quintana havia de fer el pròleg del II Tom de la Història d'Alcúdia, però morí abans de poder fer-ho i Pere Ventayol li encomana al seu fill, Joan Llabrés i Bernal, però l'obra es publica sense pròleg finalment. A la segona edició que Pere Ventayol tenia feta amb la intenció de poder publicar-la, té el pròleg fet per a ell mateix. Els toms II i III aparegueren l'any 1928.

Maria del Carme Bosch, ens explica sobre el malentès que sorgí Elvir Sans i Pere Ventayol pel qual, el primer l'incrimina a rectificar dins l'obra les paraules a on Pere Ventayol afirmava que la primera subvenció de 5.000 pessetes concedida pel Ministeri d'Instrucció Pública i de Belles Arts es devia als esforços de Don Gabriel Quintana. Elvir Sans que es devien als esforços i interès de Fernando Weyler. I diu: *“És llàstima que, Pere Ventayol no hagués publicat la carta que envia a Elvir Sans... És una lliçó d'humilitat i bonhomia. Després de disculpar-se afirmant desconèixer el fet que fos Weyler qui aconseguí la subvenció per mitjà d'Elvir Sans, comunica a aquest darrer: He leído con atención el historial de como consiguió Ud. por mediación de D. Fernando Weyler la cantidad de 5.000 ptas. para dedicarlas a excavaciones arqueológicas. De todo esto, bajo mi palabra honrada, no sabía una palabra pues, en aquel año, durante las muchas veces que sentí hablar de consignaciones nunca ni una sola vez, sentí nombrarle a Ud. relacionándolo con dicha concesión y por ello no extraña que yo creyera con toda mi buena fe que el conseguirlo había sido obra de mí buen amigo Sr. Llabrés.”*

Una vegada publicada l'obra, seguí investigant i fent feina per a ampliar-la, Maria del Carme Bosch diu que era palesa la seva intenció de fer un IV volum, a més de fer una segona edició a on incloure diferents monografies com a capítols dels toms existents, Maria del Carme Bosch ens diu: *“Així la titulada Puerto de Alcudia, que consta de cinquanta-nou pàgines manuscrites i que l'autor volia que fos incorporada al tom II de la seva obra formant el capítol VIII; la monografia Oratorio de Son Fe, que consta de deu pàgines manuscrites, que devia constituir el capítol IX. Així mateix, els capítols XLIV, XLV, XLVI, referits als esdeveniments que comprenen des de l'any 1930 fins al 1944, amb un total de cent dotze pàgines manuscrites, són un important document de primera mà, per referir-se a la guerra civil espanyola i a la posterior contesa mundial.”*

Entre la seva obra inèdita hi ha dues monografies:

- Historia de la bandera.
- Datos biográficos de D. Juan Reynés Ferrer, médico, 1801-1882.

OBRA

- Oratorio de Nuestra Sra. de la Victoria de Alcúdia (1917).
- L'Opuscle històric del Sant Crist i la seva capella (1918).
- Historia de Alcúdia Vol I, Vol II i Vol III. (1927-1928).
- Historia de la Muy Noble, leal, Ilustre, Invicta... Ciudad Fidelíssima de Alcúdia. Desde los tiempos prehistóricos hasta nuestros días. Palma (1982) Vol. I i Vol II (escrits entre 1927-1928).
- *La Visita del marqués de Rubí* (1920) Visita del marquès a Alcúdia el dia 2 de febrer de 1715.- És una crònica històrica.
- Breu monogràfic sobre D. Lorenzo Ferrer Martí, escultor (1854-1928). BSAL, núm.584, juliol-agost 1929, pp.33-3.
- El apellido Ventayol en Alcudia. BSAL, núm.820-1, any 1974, pp.319-26.

REFERÈNCIES

Si vols veure la notícia del Diari de Mallorca de 21 de desembre de 2008, de l'homenatge que l'Ajuntament d'Alcúdia feu a Pere Ventayol

Fes un doble click a la paraula homenatge:

[HOMENATGE](#)

Fotografia d'un exemplar a "Todo Colección" de Historia de Alcudia:

Fes un doble click a la paraula foto:

[FOTO](#)

Catàleg Instituts d'Estudis Balearics

De la publicació de l'Arxiu Municipal d'Alcúdia, núm.3

Fes un doble click a la paraula publicació:

[PUBLICACIÓ](#)

En aquest enllaç us podeu descarregar el PDF de l'obra " El apellido Ventayol en Alcúdia", de Pere Ventayol i Suau.

Fes un doble click a la paraula enllaç:

[ENLLAÇ](#)

BIBLIOGRAFIA

- Font “Biografia Pere Ventayol i Suau”: Bosch, Maria del Carme; *Index Biogràfic i bibliogràfic de Pere Ventayol i Suau* (Palma ; BSAL, núm.39, 1982).